

2. téma: Hitünk örömhír

(„Fogjátok a hit pajzsát, amellyel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát.” Ef 6,17)

Írta: Az Úr 2012. évében Farkas László atya (a dőlt betűvel jelzett részek kivételével, melyek szemelvények és idézetek a jelölt forrásokból)

Mit jelent hinni?

✚ Valahol Amerikában egy 20 emeletes felhőkarcoló tetejére kiállt egy férfi, egy hangosbemondóval. Átdobott egy horgos kötelet a szomszédos épületre, majd megfeszítette a kötelet, ami épp a sétálóutca felett ívelt át. Beleszólt a hangosbemondójába: „Hölgyeim és Uraim, elhiszik-e, hogy ennek az egyensúlyozó pálcának a segítségével átmegyek a kötélén egészen a szomszédos épületig?” A rémült járókelők félrehúzódtak, majd néhány szenzációra éhes ember válaszolt: „Elhiszük.” A kötélátúgás elindult. Az emberek lélegzet elállítva figyelték, majd tapsviharral ünnepezték, de a produkció itt még nem ért véget. „Elhiszik-e, hogy az egyensúlyozó pálcá nélkül visszamegyek?” Ismét lelkesen, bár már kevesebben válaszoltak, s egy ember máris kihívta a tűzoltókat és a mentőket aggodalmában. A férfi megcsinálta, s már ott is állt a ház tetején egy taligával a kezében: „Elhiszik-e, hogy ezt a taligát áttolva is képes vagyok átmenni a túloldalra?” Ezúttal már csak öt ember jelentkezett. „Akkor kérek egy önként jelentkezőt, aki beleül!” Természetesen senki nem vállalkozott rá. Ekkor azt látták, hogy egy kisfiú szalad fel az emeletre, és senki nem tudja visszatartani, máris benne ül a taligában, ez az „örült” meg elindul vele. Az emberek sikoltoztak, mások szitkozódtak. A tűzoltók addigra értek fel, mire a másik ház tetejére átért a taliga, benne a kisgyerekekkel, aki szemmel látható vidámsággal ugrott ki onnan, s amikor a tűzoltók megkérdezték, „Honnan volt neked ekkora bátorságod, ki neked az a bácsi?” Akkor így felelt: „Az Apukám.” Mindnyáján így vagyunk. Könnyen elhiszünk Istennek hitigazságokat, de vajon rábízunk-e magunkat Istenre? Vajon Atyánkként bízunk-e Benne, vagy olykor „örültnek” gondoljuk, akire nem bízhatjuk rá magunkat. A hit tehát jelent hitigazságokat és jelenti a ráhagyatkozás aktusát is. A latin Credo szó azt jelenti: ráhagyatkozom, rábízom magam Istenre és az általa kinyilatkoztatott igazságokra. Valóban rábízom-e az életem pl. arra a hitigazságra, hogy Jézus Krisztus feltámasztja az övéit, vagy éles helyzetben becsődöl az úgynevezett „hitem”?

✚ Egyszer egy magát nem vallásosnak mondó fiatalember jött el egy ifjúsági hittantáborba. Megcsípett engem egy kullancs, és amikor látott engem elképedve, kétségbeesve kérdezgetni, hogy milyen gyakran okoz súlyos kórt vagy halált a kullancs-csípés, akkor odajött hozzám, hogy nem látja rajtam, hogy hiteles lenne a hitem, mert ha igazán mélyen hinnék a feltámadásban, akkor nem szabadna ennyire pánikolnom. Volt benne némi igazság, de természetesen ez nem jelenti azt, hogy a keresztény fakírként, érzések, félelem nélkül kellene, hogy megélje élete, hite kríziseit.

Miben hisz ma Európa?

A bankok pénzügyi diktatúrájában piac isten új vallást épített ki, aminek templomai a tőzsdék, papjai a brókerek, ereje a profit és a hatalom utáni vágy, ahol minden áron minden eladó, ahol semmi sem szent. Az ember áruvá válik és csak a piaci értéke számít. Emellett ott van a média-diktatúra, a bűn, az erkölcstelen normává tétele. Ott van a relativizmus diktatúrája, amiben nincsenek kötelező érvényű értékek. A kaland társadalmában semmi sem kötelező, ahol mindent a hangulat és az élmény határoz meg. Ahol a saját életét mindenki a vallásos és kulturális modellek szerint alakíthatja, de nem létező modellek alapján, hanem szubjektíven válogatva a kínálatból: egy kis buddhizmus, egy kis new age, egy fejezet az újszövetségből, plusz egy kis keleti meditációs kurzus. Ez a jellemzője nagyon sok katolikus kereszténynek is. Minden válság megteremti a világosság utáni vágyat. Minél nagyobb a sötétség körülöttünk, annál nagyobb értéke van a legkisebb fénynek. Egy pozitív ellenkultúra prófétai jeleivé kell válniuk a keresztényeknek. Egy új közösségi élet és béke jeleivé kell válni, amely szembeszegül a birtoklás, a hasznosság és az igazságtalanság formáival, egységben és együtt kell az új diktatúrákkal szembeszállni. A rossz legjobb kritikája az, hogy jobban csináljuk. Teljesen fölösleges beszélni a rosszról. Akármerre lapátoljuk a ganét, az gané marad. Arról nem kell beszélni, nem lesz belőle igazgyöngy. Szent Ferenc nem vesztegette az idejét arra, hogy a kizsákmányoló gazdagokat támadja, csak félredőlt és másképpen élt. (Varga László 2012-es Országos Lelkipásztori napokon elhangzott előadása alapján)

Miért higgyek egy személyes Istenben?

☞ „Minden embernek állást kell foglalnia létének legalapvetőbb kérdéseiben, de ezt senki sem teheti másképp, mint valamilyen hit által.” – mondja még Ratzinger bíborosként a Pápa (Bevezetés a keresztény hit világába, 60 – a továbbiakban BKH) Vannak, akik azt állítják magukról, hogy nem hisznek. Az ilyen állítás önámítás. Itt ugyanis arról van szó, hogy más „hit”-ek vezérlik őket életalakításukban és világnézetükben, melyeket éppúgy nem lehet bizonyítani. Az is hit, ha valaki reggel felkel, s nekiindul a napnak, mert ezzel elismeri, hogy van értelme élni, tanulni, szeretni. Ha ezt a hitét elveszíti, akkor az öngyilkosság gondolata felé sodródhat. Sartre ateista filozófus következetesen végiggondolta a filozófiáját, s arra a logikus következtetésre jutott, hogy ha nincs Isten, ha a világot nem a szeretet mozgatja, akkor dacolva az élet keménységével és értelmetlenségével az egyetlen emberhez méltó bátor tett és válasz az öngyilkosság. Ő valóban nem csak elméleti ateista volt, hanem gyakorlati is, s tényleg öngyilkos lett, hogy szemléltesse filozófiájának következetességét. A legtöbb ateista szerencsére nem ennyire „becsületes” és elhú gondolkodó, vagyis felszínesen gondolja át a jelszavakat, amiket puffogat; vagy amit vall, abban nem is hisz igazán (még szerencsére). Különben nem kelne fel reggel az ágyból, s nem hinné el, hogy érdemes elindulni bárkit is szeretni vagy bármit is megtenni, ha úgyis cél nélküli az életünk, s semminek nincs végérvényes jelentősége, s senki nem vár minket (halálunk után). Hisz’ nem fontos az életem, mert az anyagvilágnak csak egy múló részecskéje vagyok. Nem gyerekjáték tehát, hogy miben hiszek, hanem „élet-halál” kérdés. Nem egyszerű és tét nélküli elmélkedés vagy véleménycseré, hanem meghatározza életformánkat, döntéseinket, sőt örök üdvösségünk a tét. Jézus világosan kijelenti azt is, hogy miben, kiben kell hinnünk, ha nem akarjuk, hogy félrecsússzon életünk, mert minden más út tévút: „aki hisz (bennem) és megkeresztelkedik, üdvözülni, aki nem hisz az elkárhozik.” (Mk 16,16) Az Anyaszentegyház a Római levél alapján általános biztos tételként tanítja, hogy felelősek vagyunk azért, hogy miként gondolkodunk az Isten-kérdésről: „A felnőtt ember saját súlyos bűne nélkül nem lehet meg Isten ismerete nélkül”. „Ami

ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján felismerhető. Éppen ezért nincs mentség számukra... szégyent vallottak okoskodásukban... Fölcsérték a halhatatlan Isten dicsőségét halandó emberek, sőt madarak, négy lábúak és csúszómászók képmásával.” (Róm 1,20-23) **A hit jelent hittartalmakat is**, melyeket elfogadok, pl. hogy van Isten, s Ő személyes, s van feltámadás, **de jelent ráhagyatkozást is** az elfogadott axiómákra (=alaptétel). A latin Credo azt jelenti, ráhagyatkozom, bízom Benne, méghozzá Valakiben. A Sátán is hisz Istenben a szó első értelmében, sőt, mi több, Ő már egyértelműen tudja, s tapasztalja, hogy Isten van, mégis retteg Tőle, s gyűlöli Őt. Örök kárhozátának oka, hogy nem a felismert igazság szerint él.

Nem elég elfogadni a hitigazságokat, hanem szerintük kell élnünk. Szajkózzuk a „Hiszek egy”-et (Credo-t), de várjuk-e a holtak feltámadását? Ha igazán várnánk, akkor megszűnne a haláltól való félelmünk, s mindennap a mennyország vonzáskörében élnénk, akkor nem esnénk kétségbe magunk vagy szereteteink súlyos betegsége láttán, mert tudnánk, hogy igazi életünk a halál után kezdődik. Ma sok keresztény már csak papíron az. Az életét irányító axiómák már nem keresztények. Pl. egyre többen nem hisznek a feltámadásban. Egyesek azt mondják, hogy utána már nincs semmi, csak elföldelnek, mások azt mondják, hogy inkább a reinkarnációban hisznek. De vajon milyen következményei lesznek ennek az életalakításukban? Valójában mindkét tévhit abból is fakadhat, hogy az ember nem meri elhinni, hogy végérvényes jelentősége van az életének, s menekül a felelősségtől. „Majd következő életemben kijavítom azt, amit most hibáztam.” Másik ok, amiből fakadhat, az a gondolat, hogy egy dolognak van értelme: „Élvezzük ki az élet minden pillanatát, akár másokon átgázolva is, mert úgyis egyszer élünk.” Az előbbieken alapján azt mondhatjuk: „Igyekez úgy élni, ahogy gondolkodol, különben úgy fogsz gondolkodni, ahogyan élsz.” A hit tehát intellektuális állásfoglalás is.

✠ Példának okáért, ha egy hermetikusan zárt teremben egy alkatrészeire szétbontott Porschéval összezárnak egy hívőt és egy magát hitetlennek mondó embert, s megkérik őket egy hangosbemondón keresztül, hogy miután megbizonyosodtak saját szemükkel arról, hogy rajtuk kívül senki nincs itt, 30 percig csukják be a szemüket, majd kinyithatják. S amint kinyitják, lélegzetelállító tapasztalat részesei lehetnek: előttük áll egy tökéletesen összerakott Porsche. Ezután magyarázatot kezdenek keresni az okokra, s a hívő azt mondja, hogy „bár nem érzékeltük, mégis valakinek, vagy egy zseniális specialistákból álló csoportnak fantasztikus sebességgel össze kellett raknia ezt a Porschét.” A hitetlen ezzel szemben azt mondja, hogy „mekkora véletlen, hogy ilyen zseniális formává rendeződtek ezek az alkatrészek.”

Amikor egy materialista azt mondja, hogy a világ csak úgy lett, az anyagi részecskék véletlen egymáshoz rendezése révén, akkor ő tulajdonképpen a véletlenben hisz. Ez egy másik hit, amiben nehezebb hinni, mert józan eszemmel kell szembefordulnom ahhoz, hogy azt elhiggyem, hogy a kevesebből több lesz, hogy az anyag véletlenszerű robbanásából rendezettség, sőt lélek, szellem jött létre. Aki ezt el tudja hinni, annak azt mondom: barátom, nagy a te hited. Tudod, nekem ekkora hitem nincs. A véletlenben nehezebb hinnem, mint abban, hogy értelmes Alkotója van a világnak, Aki céllal teremt.

📖 „Kétkedhet a nem hívő is saját „hitetlenségében”. Fenyvegeti az a kérdés, hogy vajon mégis nem a hit és annak állítása-e a valóság”. (BKH 36) „Senki sem mondja, hogy nincs Isten, csak, aki szeretné, ha nem lenne Isten” (Bousset). Egyesek esetében ez igaz lehet, akik azért nem akarnak elfogadni egy személyes Istent, aki céllal teremt, s van egy szeretettermé az életünkkel, mert egy ilyen Isten nem igazolná életstílusukat, s felelősséggel tartoznának neki. Ne feledjük azonban, hogy a hit ajándék, nem büszkélkedhetünk vele, s nem nézhetjük le azt, aki (talán éppen a mi hitetlenségünk miatt) nem jutott még el a hitre. Sok jó szándékú kereső ember van. A hit vagy hitetlenség mélyén tehát több van, mint pusztán intellektuális kérdés. Vannak, akik olyan hitet gyártanak maguknak, mely igazolja őket. Ezért sok mai modern ember számára a Katolikus Egyház a támadások fő célpontja, mert dogmákról, határozott, Isten által kinyilatkoztatott hitigazságokról és erkölcsi felelősségről beszél. Ahelyett, hogy az Egyházban találnák meg hitük gyakorlásának terét, összeválogatnak maguknak a legkülönbözőbb keleti vallásokból, vagy azok nyugati utánpótlásából és ezoterikus tanokból, na meg egy-két öket igazoló jézusi mondásból egy saját hitet, de így csak növekszik belső bizonytalanságuk.

A posztmodern egyetlen „hittétele”: a relativizmus

Mindenki hisz valamiben. Ahogy a modernkori ateista az anyagban, mint abszolút végső valóságban hitt, a posztmodern emberek sokasága számára egyetlen megkérdőjelezhetetlen hittétel: „Nincs abszolút igazság. Senki sem tudja, mi az igazság, ezért legyünk toleránsak mindenkivel szemben, kivéve azzal, aki azt mondja, hogy ismeri az igazságot.” 📖 *A pápa úgy véli, hogy a relativizmus minden látszat ellenére a végét járja. (Peter Seewald interjúkötete XVI. Benedek Pápával, A világ világossága 15 – továbbiakban: VV) Ha a többség vélekedése lenne az egyetlen kritérium, már megmutatta a történelem, hogy mennyire pusztító tud lenni (ld. náciizmus, marxizmus). **Létrejön a relativizmus diktatúrája**, amely semmit sem ismer el végérvényesnek, és végső mértékként csak az ént és annak vágyait engedi szóhoz jutni. A statisztika nem lehet az erkölcs mércéje. A körkérdések eredményei arról, hogy mit tesznek, miként élnek az emberek, önmagukban még nem jelentik az igaz és a jó mértékét. (VV 164) A Szentatya beszél „az Egyház elleni kifinomult vagy nem is annyira kifinomult agresszióról”. Jóllehet, nincs totalitárius rezsim, nyomás alatt vagyunk, hogy úgy gondolkodjunk, ahogyan mindenki. (VV 68)*

Mi történik akkor, ha keresztény leszek, ha Jézust az emberi lét egyetlen mértékének ismerem el?

📖 *A Credo második fő részével jutunk el a kereszténység igazi botrányához, annak megvallásához, hogy az ember Jézus, az a valaki, akit 30 körül Palesztinában kivégeztek: Ő Isten „Krisztusa”, sőt saját Fia, az egyetemes emberi történelem középpontja és mértéke. A Credo második szakasza felháborító kapcsolatot teremt... a történelem egyetemes értelme és egyetlen alakja között. Aki a mindenség értelmét hordozza, az öltött testet magára, s ez azt jelenti: belépett a történelembe, egy lett közülünk. Nem csupán átfogja és hordozza a mindenséget, hanem annak egyik pontjává vált. A mindenség értelmére a legmagasabb*

szinten ettől kezdve nem a lélek szemlélődése találhat rá, amikor az egyedin és a korlátozott létezőkön túl az egyetemesség szintjére emelkedik. A lét értelmét már nem az ideák világában kell keresnünk, amely az egyedi létezőket felülmúlja, és azokban csak töredékesen tükröződik, hanem benne az időben, egyetlen emberarcban. Szabad-e egyetlen történelmi tény szalmaszállába kapaszkodnunk? Egyetlen esemény szalmaszállára építsük egész életünket, sőt az egész történelmet? Ez az antik és az ázsiai gondolkodás számára elfogadhatatlan – az újkori gondolkodás előtt pedig még erősebben. (BKH 169-170) Jézus Krisztus „Ige”; olyan személy, akinek nemcsak vannak szavai, hanem Ő maga a Szó, maga a Logosz („a Szó”, az Értelme) – öröktől fogva és mindörökké; Ő az az alap, amelyre ráépül a világ. Ha ilyen személlyel találkozunk, akkor Ő a létünknek az az értelme, amely mindnyájunkat hordoz, és aki által mindnyájan létezzünk. (BKH 181-182) Bosszant minket, hogy Istent külső látható intézmények közvetítik, mint pl. Egyház, szentségek. Nem inkább mindnyájunk szíve mélyén érint meg bennünket? (BKH 216)

Miért nem elég, hogy lelkünk mélyén összekapcsolódunk vele? Két okból: mert Isten konkrétta és láthatóvá tette magát Jézusban, s kifejezte szeretetnyelvét, elmondta, hogyan szerethetjük Őt: pl. a szentségek vételével „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (Lk 22,19), „aki szeret engem, az megtartja tanításomat” (Jn 14,23), amely tanítást az ő kifejezett akarata szerint az Egyház közvetíti az emberek felé: „Aki titeket hallgat, engem hallgat.” (Lk 10,16) Ha nem azon a csatornán keresztül fejezzük ki iránta szeretetünket, melyen Ő szeretetünket elfogadni tudja, akarja, akkor megsebezük a kapcsolatunkat Vele. A másik ok, hogy Isten nem individuumokként akar üdvözíteni minket, hanem közösségi lényként, egymást szeretve és szolgálva, egyetlen családként.

Melyik Egyháznak higgyek?

Megmásíthatatlanul Jézus Krisztus Evangéliumát egyedül a Katolikus Egyház őrizte meg a maga teljességében, mert egyedül benne maradt meg mindvégig a péteri tisztség, s a Péterre, a mindenkori pápára, s a vele való egységre épülő térben és időben való töretlen folyamatosság, egység és azonosság. Egyedül a katolikus ember mondhatja el, hogy amiben mi hiszünk, minden lényeges részletében, az ugyanaz, mint amiben 2000 évvel ezelőtt hittek a katolikusok, s amiben mi hiszünk Magyarországon, ugyanabban hisznek a muszlim országokban üldözött katolikus keresztények. Az Egyháznak ezt a térbeli katolicitását (=egyetemességét) megtapasztalhattuk az Ifjúsági Világtalálkozón, amikor közös hitünket a pápával a világ minden részéről ideérkezett fiatalokkal együtt vallottuk meg a Szentmisében. A hozzánk teológiaiilag legközelebb lévő Egyház, az ortodox egyház szinte csak ennek az egyetemességnek a hiányával különbözik tőlünk a hitben. Az egyes pátriárkák ugyanis autokefál, azaz egymástól független módon kormányozzák, de csak a saját patriarchátusukhoz tartozó híveiket. Az evangélikus, református vagy egyéb felekezetek esetén pedig ezen kívül több hittételt hagytak el, s nem vallanak többé az Egyház hitéből, ami fájdalmas szélszakítotttságot jelent. Sőt, mi több, az ökumenikus párbeszédben nem tudunk velük egyetlen közös nyilatkozatot sem aláírni úgy, hogy rájuk nézve tanbelileg kötelező legyen. Ami katolikusokra nézve kötelező nyilatkozat, pl. az evangélikusokkal 2000-ben aláírt közös nyilatkozat, az a protestánsokra nézve nem. Hiányzik ugyanis náluk a Tanítóhivatal kötelező ereje (a Luteránus Világszövetség sem az). Ennek hiányát olykor ők is érzik, ugyanis egy svédországi evangélikus lelkész hite olykor közelebb lehet egy katolikus papéhoz, mint egy hollandiai lelkészéhez.

✠ Én ezt már megtapasztaltam, amikor egy holland református lelkész látogatott el hozzánk, s elmondta, hogy az ő városában 5 különböző református gyülekezet van, s mindegyik különbözik egymástól hit és erkölcsi kérdésekben. Van egy liberális és van egy általa konzervatívnak mondott szélsőség. Ezek után félve kérdeztem, hogy mégis milyen kérdésekben különböznek. Erre ő azt mondta, hogy pl. az abortusz és az eutanázia kérdéseiben. Erre megfagyott a levegő, s megkérdeztük, hogy ő melyik irányhoz tartozik, mire ő büszkén jelezte, hogy mérsékelt. Kérdeztük, hogy ez mégis mit jelent: erre azt válaszolta, hogy ő bizonyos esetekben megengedhetőnek tartja az abortuszt és az aktív eutanáziát, sőt, ő már imádkozott is egy önmagát kivégző ember ágyánál. Ezután mind a református, mind az evangélikus magyar lelkész megrökönyödve állapította meg velünk, katolikusokkal együtt, hogy ez legsúlyosabban ellentmond a Bibliának, Isten szavának, sőt, az emberi méltóságnak. Ha Isten helyett mi döntjük el, hogy ki az, aki érdemes az életre, s ki nem, akkor gyilkossá válunk, Isten helyére állítjuk magunkat mércéül, s annak hasonmását öltjük magunkra, aki bár a Bibliából is idéz, de kezdettől fogva gyilkos. Ekkor értettem meg, hogy amikor ezt imádkozom a Hiszekegyben, hogy hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat, akkor ez mekkora örömhír: ahhoz az Egyházhhoz tartozok, amelynek ölen született a Szentírás, amelyre Jézus a Szentírás hiteles magyarázatát bízta, s ez a magyarázat nem lehet emberi önkénynek alávetve, hanem Péterre és utódaira bízta ennek a hitletéteménynek az őrzését.

Amikor a Szentatya tehát dogmát hirdet ki, akkor tévedhetetlen (egyébként ilyet nagyon ritkán tesz). Ilyenkor nem tesz mást, mint a Római Katolikus Anyaszentegyház kezdettől folyamatosan vallott hitét ünnepélyesen meghirdeti, s teszi ezt olyan korszakokban, amikor egyesek elbizonytalanodnának vagy eretnokségek próbálnák támadni és elhomályosítani a tiszta hitet. Ha ellenben valaki a pápa tévedhetetlenségét kérdőre vonja, ezzel igazából Jézus tévedhetetlenségét is megkérdőjelezi, bennfoglaltan ugyanis ez az állítás azt az állítást is magában foglalja, hogy maga az Isten Fia évszázadokon keresztül tévedésben hagyta az általa alapított Egyházat az üdvösséghez nélkülözhetetlen hit- és erkölcsi kérdésekben. Ezzel tulajdonképpen azt is állítja, hogy Krisztus eljövetele sem volt elég az üdvösségünkhöz

szükséges kinyilatkoztatás átadásához, hanem még „Német Sándor (Hit Gyülekezet alapítója) is kellett.” Az Egyházat Krisztus az üdvösség egyetemes szentségül rendelte, hogy az egész emberiség egységének jele és eszköze legyen (Vö. II. Vatikáni Zsinat). Az egész világra kiterjedő egységbe fogó szerve Krisztus testének a mindenkori Péter-utód. Az egységnek ezzel a szervével, mely a sokféle kultúrát képes magában foglalni, s egységüket láthatóvá tenni az egész világon, egyetlen más felekezet vagy vallás sem rendelkezik. *A nem katolikus keresztények nehézségei teológiailag és gyakorlatilag is nagyrészt abból fakadnak, hogy nincs meg bennük az egység szerve. (VV 157)*

✠ Egy ateistából megtért nő, Jennifer Fulwiler mondja el: „A hitetlenek kedvenc vesszőparipája a mai keresztények egyéni bibliaértelmezése. Ateistaként számomra is mehökkentő volt, amikor a közösség minden tagja másképpen értelmezett egy bibliai szakaszt, és mindenki szentül meg volt győződve, hogy neki van igaza. Amikor aztán még győzködni is kezdték egymást, végképp meggyőződtem, hogy a vallás nem más, mint mások manipulálására szolgáló eszköz. Évekkel később, amikor elkezdtem megismerni a kereszténységet, majdnem feladtam az egészet, mert képtelen voltam rájönni, mi a tanítása. Nem tudtam, melyik templomba menjek el, hiszen ezernyi felekezet van, és mind azt állítja, hogy a Biblia alapján áll. S akkor valakitől megtudtam, hogy Jézus egyetlen Egyházat alapított, amelyet mindmáig ő vezet, s hogy ez az egyetlen, Istentől irányított Egyház képviseli a végső tekintélyt a hittani kérdésekben. Ez végre valóban érthető volt.”

Az egységnek ez a karizmája nélkülözhetetlen az Egyházban. Ezért mi, katolikusok szigorú értelemben nem is nevezhetjük Egyháznak pl. a protestáns felekezeteket, mert akkor meghamisítanánk Jézus szándékát, aki nemcsak láthatatlan egységet akart, hanem láthatót is. Krisztus ugyanis nem két Egyházat akart. Mégis tekinthetünk rájuk úgy, mint akik az egyetlen Egyház családjához tartoznak valamiképpen. Mindazokra a lelki javakra, amelyeket a Szentlélek a Katolikus Egyház látható keretein kívül, más keresztény felekezetekben fakasztott, azt mondjuk, hogy Krisztus egyetlen Egyházának a tulajdonát képezi, tehát a miénk is. A láthatatlan lelki javakban ugyanis egy titokzatos kegyelmi közösség már magvalósult közöttünk, Istennek egyetlen családja vagyunk, ezért kell örülnünk azoknak a kincseknek, amit hitelesen olykor katolikus embereknél is hitelesebben megélni látunk pl. egy református testvérünkénél, mert az bennünket is gazdagít, s lelkesebb szeretetre kell, buzdítson Krisztus iránt. „Krisztus egyetlen Egyházat alapított... ez az Egyház ebben a világban, mint alkotmányos és rendezett társaság, a Katolikus Egyházban áll fenn, bár szervezetén kívül is megtalálható a megszentelődés sok eszköze és sok igazság; ezek mint Krisztus Egyházának tulajdonát képező adományok a katolikus egység ösztönzői.” (II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium 8 – továbbiakban: LG) Az egyházszakadásokban „közrejátszottak az emberek bűnei mindkét oldalról. Ámde akik manapság születés útján kerülnek be az ilyen közösségekbe... már nem okolhatók az elkülönülés bűne miatt. Testvéri tisztelettel és szeretettel zárja szívébe őket a katolikus Egyház.” (II. Vatikáni Zsinat: Unitatis Redintegratio 3 – a továbbiakban: UR) „A Katolikus Egyház látható keretein kívül is szép számban és kiemelkedő módon megjelenhetnek azok az elemek vagy javak, amelyeknek együttese építi és élteti magát az Egyházat: Isten írott igéje, a kegyelmi élet, a hit, a remény, a szeretet és a Szentlélek többi belső ajándéka, de látható alkotó elemek is. Mindez Krisztustól való, Őhöz vezet, és joggal hozzátartozik Krisztus egyetlen Egyházához... ámbár ezek a különvált közösségek hitünk szerint fogatkozásokban szenvednek, az üdvösség misztériumát illetően nincsenek megfosztva jelentőségüktől és súlyuktól. Krisztus Lelke ugyanis nem vonakodik felhasználni őket az üdvösség eszközéül.” (UR 3)

Miért higgyek az Egyháznak?

Sokan támadják ma az Egyházat, hogy dogmaival mereven be akarja szabályozni az életet. Dolgozatunkban az ellenkezőjét szeretnénk igazolni, mégpedig azt, hogy az Egyház dogmái világos megfogalmazásai ugyanannak az igazságnak, melyet Jézus Krisztus Evangéliumnak, vagyis Örömhírnek nevezett. Az Egyház minden dogmája tehát valódi Örömhír, nem merev beszabályozás, hanem az életnek éltető keretet ad, mely a szerves növekedést szolgálja. A rügyeket nem kézzel bontjuk, az élet fejlődésének ritmusa, törvényszerűségei, szabályai vannak. Ha a rügyet letörjük a fáról, soha nem lesz belőle gyümölcs. Ezért mondja Jézus: „én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők, aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz.” (Jn 15,5) Ő azért jött, hogy életünk legyen és bőségben legyen, s örömünk így teljes legyen, de az élet csak Benne, az Ő igazságaiban megmaradva fejlődhet ki bennünk. Nem mi szabunk szabályt az életnek, hanem, ha fejlődni akarunk, akkor rá kell hangolódunk Teremtőnk ritmusára és szeretetből adott növekedési szabályaira. Ezért Jézus tanítását, parancsait ilyen növekedési törvényekként adja, s nem véletlenül fogalmazza meg 8 boldogság formájában. (Vö. Mt 5,3-12) Ezzel a saját növekedése és boldogsága titkát bizza ránk, hogy részesüljünk mi is belőle. Ma divat intoleránsnak bélyegezni az Egyházat, mert magát az egyetlen Igazságot, Jézus Krisztus letéteményesének tartja, s más vallásokat nem tart önmagával egyenértékűnek. Az Egyház az Istentől rábízott igazságot hirdeti, amit nem maga talált ki, hanem Isteni kinyilatkoztatásként kapott, s amitől az emberek üdvössége függ. Maga az Isten Fia hatalmazta fel rá, hogy

hirdesse, amikor azt mondta az apostolaival egységben lévő Egyháznak: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg” (Lk 10,16). Ezért **az Egyháznak nincs joga elhallgatni az igazságot, hogy nincs más út az Atyához, csak Krisztus által.** A most következőkben a Szentatyá tanításai és a Római Katolikus Egyház hittételei nyomán szeretném igazolni, hogy a Katolikus Egyházban engedelmesen elfogadott és megélt Istentől kinyilatkoztatott és nem egyénileg összetákolt hit vezet egyedül az ember teljes megszabadítására, maradandó örömré, s a szív belső békéjéhez.

Hogy lehet egy dogma örömhír?

Az alábbiakban néhány pontot szeretnék kiemelni Jézus Krisztus Egyházának tanításából, tévedhetetlen hitigazságaiból, azaz dogmáiból, s szeretném bemutatni, hogy hitünk megvallása, kinyilvánítása mindig egyben ünnepélyes örömhír-hirdetés az egész világnak. Olyan örömhírt hordoz, amihez képest a többi vallás tanítása, s az emberek összetákolt „hit”világa vagy éppen hitetlensége szomorú hír:

☺ Valaki akart Téged, öröktől fogva – nem vak véletlen eredménye vagy. **„Isten maga a Szeretet.”** (ez dogma, magyarul tévedhetetlen hittétel). **„Az egyes emberek lelkét Isten (közvetlenül) teremti”** (hittétel) fogantatásunkkor. Szüleid (jó esetben) egy gyereket akartak, azt sem tudták, hogy fiú lesz-e vagy lány. Isten viszont Téged akart, s úgy szeret, amilyen vagy, amilyennek alkotott.

☺ Nem jelentéktelen az életed, fontos vagy. **„Az Ige azért testesült meg, hogy az embereket megváltsa.”** (hittétel) Hogy megváltsa a lét értelmetlenségétől, attól a végső magánytól, hogy „nem kellek senkinek, nem érek sokat” – Isten, a te Atyád mondja: „Ne félj, mert megváltalak, neveden szólítalak, az enyém vagy... Drága vagy a szememben, s szeretlek... odaadom érted cserébe ... Egyiptomot” (Iz 43), sőt, a legdrágábbat adtam érted, az én szemem kincsét, egyetlen Fiamat. Kifizette a váltságdíjat, s az ellened szóló adóslevelet a keresztre szegezve, megszabadított a bűntől, az örök haláltól és a Sátán szolgájától. Képes megszabadítani függőségeidről, mert „mindenki, aki bűnt cselekszik, az szolgál.” (Jn 8,34) Így Isten szabad fiaként, lányaként élheted az életed.

☞ *Krisztus átlépte az ember végső magányának kapuját; szenvedésével belezuhant az elhagyatottságnak ebbe a szakadékába. Ahol emberi hang már nem érhet el bennünket – ott van Ő. Így győzte le a poklot; pontosabban: az a halál, amely eddig pokol volt, nincs többé. A halálba élet költözött, mert megjelent benne a szeretet. Csak aki teljesen önmagába zárkózik, az a pokol. Jézus halála pillanatában megnyíltak a sírok, a halál kapuja felnyílt, amióta a halálban az élet: a szeretet lakik. (BKH 266-267)*

☺ Van célja, értelme az életednek. Valaki vár, ha meghalsz. **„Isten minden embert üdvözíteni akar: sem a közönséges, sem a megátalkodott bűnösöktől, sem a hitetlenektől nem tagadja meg az üdvösségre szükséges kegyelmet.”** (hittétel)

☺ Szabad vagy. Végérvényes döntéseket hozhatsz. Isten teremtető társa lehetsz: személyiséged, lényed (teremtőmennyi léted határain belüli) kifejlődésével. Felelős lehetsz a saját életedért, s nem mások vagy helyzetek játékszere vagy: **„Zarándoklásunk, a próbatétel állapota a halállal véget ér. Az ember örök sorsa a halál után a külön ítéleten** (Krisztus színe előtti szembesülés) **azonnal eldől és kezdetét veszi.”** (hittételek – a zárójeles rész az én magyarázó kiegészítem) Egyesek a pokol lehetőségét tagadják. De valóban ez lenne az örömhír, hogy életünk súlytalan és tét nélküli, mert a végén úgyis happy end lesz, akárhogy is élünk? Ez a szemlélet nem veszi komolyan az embert és annak szabadságát. Tudniillik azt, hogy az ember tetteivel és döntéseivel bizonyos értelemben „teremti” is önmagát. Aki pl. gyűlölködővé formálta a személyiségét, s Isten semmilyen megmentő, s megtérítő kísérletére sem volt hajlandó engedni, újjáteremteni magát Isten Szentlelkétől, az végérvényesülhet, megkeményedhet a gyűlöletben, vagyis velejéig romlottá, kárhozottá válhat, akinek a lény a gyűlölet, ha egy ilyen ember bemehetne a mennyországba, akkor pokollá tenné ott a többiek életét. Valóban szerető Isten lenne az, aki egy örökkévalóságon át gyötörni hagyná övéit a gonoszok által, vagy aki magatehetetlen, kiskorúsított gyerekként, vagy marionett-bábuként megfosztana minket a **szabad döntések ajándékától?**

☺ Egyszer beteljesülhet, hogy maradéktalanul szeretnek, s Te is egyre teljesebben tudsz szeretni = van mennyország. **„Az ember lényeges belső boldogsága egyedül Isten. A boldogok a mennyben Istent színről színre látják, közvetlen megismeréssel, úgy, ahogyan Isten van. A közvetlen látás abszolút természetfeletti, nem egyenlő, szeretet és öröm kíséri, amelyek az embert boldoggá teszik, amely örök, és vétekekkel már nem veszíthető el.”** (hittétel)

☞ *A mennyet kizárólag ajándékba lehet megkapni, ellentétben a poklallal, amit csak magának adhat az ember. A „menny” akkor valósul meg, amikor az ember egyesül Istennel. Úgy határozhatjuk meg, mint az ember lényegének érintkezését Isten lényegével. A menny az emberiségnek az a jövője, amelyet saját erejével nem szerezhet meg; amely mindaddig zárva maradt, amíg csupán önmagára hagyatkozott... (BKH 277-279)*

☺ Nem vagy egyedül! Már itt a Földön létezik a szentek közössége, s a mennyországban viszontlátjuk elhunyt szeretteinket, sőt, megláthatjuk Mennyei Édesanyánkat is. Egy ateistából megtért fiatal (Jennifer Fulwiler) szerint ezek olyan hitigazságok, melyek egy nem hívő számára is érthetőek és logikusnak tűnnek: antropológiai kutatások szerint az, hogy elhunyt

szeretteink tudják, mi történik velünk itt a földön, szinte egyetemes meggyőződés. A halál utáni élet gondolata egymástól időben és térben távoli kultúrákban egyaránt jellemző, mintha csak belénk volna programozva. Vallásos háttérrel nem rendelkező megtérőknek nem okoz gondot az Egyház Mária-tisztelete. Sokan mondják, hogy mindig is logikusnak tartották. Micsoda egészen rendkívüli nő lehetett, ha alkalmas volt rá, hogy maga az Isten édesanyjának szólítsa?!

☺ Egyszer vége lesz a rossznak a szenvedésnek és a gonoszságnak az életedben, s abszolút védettséget, oltalmat tapasztalhatsz, a Gonosz már nem tud elérni, hogy ártsen neked. Van pokol. **„Akik halálos bűnben halnak meg, a pokolra jutnak, ahol kettős büntetés van: Isten elvesztése és érzésvilági kínok, melyek örökkévalóak”** (hittétel). A pokol – a „másokért létezni”- elv tökéletes és végérvényes megtagadása. A mélységet, amit pokolnak nevezünk, csak az ember maga teremtheti magának. Lényege az, hogy semmit sem hajlandó elfogadni, teljesen öntörvényű akar lenni. Az önmagába bezárkózás kifejezése ez. Lényege, hogy az ember nem akar semmit sem elfogadni, semmire sem rászorulni; egészen a saját lábán akar állni. Érinthetetlen, magányos, visszautasított lesz. A pokol a „csak-önmagam-akarak lenni” állapota (BKH 277-279). Már a halálban elérkezik az ember számára mondhatni egy utolsó előtti ítélet. Az azonban nagyon fontos, hogy Ő a Bíró, valódi ítéletre kerül sor, az emberiséget kettéválasztják, és aztán **fennáll a kárhozat lehetősége is, a dolgok nem tét nélküliek. (VV 199) Napjainkban arra hajlanak az emberek, hogy azt mondják: „Na jó, azért nem lesz az olyan borzalmas. Végső soron Isten aligha lehet ilyen.” Nem, Ő komolyan vesz bennünket. Isten jósága és kegyelme fölött érzett örömteli hálnak mellett fel kellene fogunk és bele kellene vésnünk életünkbe a Gonosz komolyságát is, amelyet a náciizmusban és a kommunizmusban is láttunk, és amelyet napjainkban szintén láthatunk mindenfelé.**

☺ Van bűnbocsánat és van tisztítóút Jézus vére által. Ha elbuktál, nem kell végzetes hibaként örökre együtt élned a következményekkel. **„Létezik purgatórium, melyben ideig tartó tisztító szenvedés által megtisztulnak azok, akik a megszentelő kegyelemben haltak meg, de nem mentesek a bűn szeplőitől”** (hittétel).

✠ *Fiatalabb koromban, írja Jennifer Fulwiler, öntudatos ateistaként nem egyszer tapasztaltam szeretetlenséget keresztények részéről. Amikor aztán ugyanezekről a hívőktől azt hallottam, hogy haláluk után egyenesen a mennyországba fognak kerülni, mivel elfogadták Jézust – nos, ezt bizony nem értettem. Annyit tudtam, hogy a mennyországban állítólag tökéletes szeretet és béke uralkodik, így nem tűnt logikusnak, hogy valaki, aki egész életében undok volt, kileheli a lelkét, s máris beléphet a mennyek kapuján. Ugyanakkor azt sem éreztem volna indokoltnak, hogy a szerető Isten néhány apró botlás miatt örökre a pokolba taszítsa az embereket. Évekkel később, amikor a katolikus hitet megismerve találkoztam a tisztítóhely fogalmával, nagyon logikusnak tűnt, mert választ adott arra a kérdésre, hogyan lehet a mennyországban tökéletes szeretet és béke, s hogyan lehet Isten ugyanakkor irgalmas azokhoz, akiknek haláluk után még csiszolódniuk kell.*

☺ Ha meggyóntál/bocsánatot nyertél, Isten nem emlékezik többé bűneidre, s neked sem kell magadat marcangolnod. Helyreállhat minden megtört kapcsolat. Istennel és emberekkel. Saját életedért felelősséget vállalhatsz, kicsit magadat is „teremted”, s te irányíthatod az életed, de, ha rossz döntéseket hoztál, nem maradsz örökre torzó, Istennek van hatalma a bűnbocsánat fürdőjében, Jézus vérében újjáteremteni és megtisztítani Téged. A szentgyónás ugyanis nem egyszerűen a bűnök elengedése, hanem újjáteremtés, mellyel Jézus megment a kárhozattól: **„A megigazulás ugyanis a bűnök megbocsátása, a belső ember megszentelése és megújítása”** (hittétel) (újjáteremtése halottból élővé, kárhozottból szentté, torzóból Isten gyönyörűsége gyermekévé). ☺ Sőt, mi több: nem abba az állapotba helyezi vissza Isten a megtért bűnöst, amelyben bűnbeesése előtt volt Ádám és Éva, hanem, mivel tudja, hogy teremtménye kicsi és gyenge, saját életében részesíti, „megisteníti”, bízva a kis teremtmény szeretetében és hálájában, s hogy egy ekkora szeretet meggyőzi Őt: **„A megigazult ember részesedik az isteni természetben, Isten fogadott fia és örököse lesz, teremtetlen ajándékot, a benne lakó Szentlelket, és teremtett ajándékot, megszentelő kegyelmet kap”** (hittétel). Ádám-Éva mellett ott volt Isten, de nem lakozott még bennük az Isten. Isten bennünk lakozása Pünkösdkor, a Szentlélek Isten kiáradása által vált lehetségessé. Ahová a Szentlélek kiárad, oda elhozza a feltámadott Jézus Krisztusnak a jelenlétét. Ezért hívja le a Szentlelket a pap az átváltoztatás előtt a kenyérre és borra. A feltámadt Jézus emberi teste is részesült Isten mindenható erejében és abban a tulajdonságában, hogy mindenhol jelen tud lenni, ahová hívják.

☺ Van feltámadás. A tested nem melléklet, nem is a lélek börtöne, Isten örökkévalósítani akarja annak új, végleges, halhatatlan, megdicsőült formájában, mely mindig meglepő újdonsággal, kreativitással és szépséggel fogja kifejezni a lelked gazdagodását Istenszemben. **„Krisztus eljövételére az összes emberek feltámadnak saját testükkel. Krisztus második eljövetelére ennek a világnak vége lesz, nem megsemmisülés, hanem megújulás által”.** (hittétel) Isten nem csak téged, hanem a hozzád tartozó emberi környezetet is megújítja, újjáteremti, azaz ha itt a Földön boldogságodhoz nélkülözhetetlenül hozzá tartozott a kis kutyád, akkor valamiképpen az újjáteremtett Földön is hozzá fog tartozni, de minden emberi elképzelést felülmúlóan boldogító módon. Az újjáteremtett világ szétfeszít minden emberi elképzelést, a tér és az idő már nem fog korlátozni minket. Vajon nagyobb örömhír a reinkarnáció, mint a feltámadás hite? A feltámadás hite azt jelenti, hogy a Krisztus (aki a Szeretet) melletti döntésünk végérvényesül az örökkévalóságban, annak minden következményével együtt: „akik jót cselekedtek, feltámadnak és üdvözülnek, akik rosszat cselekedtek feltámadnak és elkárhoznak.” (Jn 5,29) **Aki pl. a reinkarnációban**

hisz, az magát nem egyszeri, megismételhetetlen, szeretett személyként fogja fel. Igazából szorong, s önmagát olykor jelentéktelennek érzi. Nem érzi fontosnak, s elég jónak ahhoz, hogy örökre szeressék. A test és a személy is elveszíti igazi méltóságát, felcserélhetővé lesz. Európában különösen felhívítják a keleti reinkarnációs tan komolyságát. Ott ugyanis fájdalmas tisztulásról van szó, itt pedig egy felelőtlen divatvallásról: „Ha nem sikerült elég jól egy életem, akkor egy következőben „újra játszhatok”, de már egy alacsonyabb rendű testben, pl. egy állat testében.” Az eredeti kontextusában a reinkarnáció tana nem a felelősségtől való menekülésnek ad táptalajt, épp az ellenkezőjét hangsúlyozza: van felelősség, de annyira fojtogató, hogy valójában soha nincs feloldozás alóla, s nincs megtisztulás, a karma kegyetlen és keserű törvénye uralkodik felettem egy örökkévalóságon át, ha el nem jutok a nirvánába. Mindaddig újra reinkarnációk során át kell vergődnöm. Sok nyugati ember szimpatizál ezekkel a keleti tanokkal, de azok igazi tartalmát nem gondolja végig, csak szemezget belőle.

📖 *A Föltámadott élete nem tartozik a biológiai történesek világához: kívül van, fölötte áll. Erről az új életről azonban a történelemben tett tanúságot. Krisztus a föltámadás által nem korábbi, földi életébe tért vissza. Végérvényes életre támadt fel, amely biológiai és kémiai törvényeknek nincs már alávetve, amelyet ezért nem fenyeget a halál: abba az örökkévalóságba, amely a szeretetből fakad. A Vele való találkozások ettől kezdve már „jelenések”. Így fordulhatott elő, hogy nem ismerték fel. Csak az látta meg Őt, akit Ő tett látóvá. Csak amikor Ő nyitja meg a szemeket, halálraitélt világunkban csak akkor látható meg a halált legyőző Örök Szeretet arca, és Benne az új, a másik világ. Egyszerre állítják, hogy megérinthező és érinthetetlen, hogy felismerhető és felismerhetetlen, hogy a Feltámadott teljesen ugyanaz, mint a Megfeszített, de teljesen átalakult. Ugyanaz, mégis egészen más. (BKH 270-274) **A világ mozgásban van – iránya a személyben való egyesülés.** Az egész az Egyediből nyeri értelmét, és nem fordítva. Botrány, hogy egyetlen személy a történelem és a mindenség központja. Ha igaz, hogy a végső befejezést a szellem győzelme, vagyis az Igazság, a Szabadság és a Szeretet győzelme határozza meg, akkor **nem valamilyen erő arat végül győzelmet, hanem egy arc áll mindenek végén.** Akkor a mindenség Ómegája egy „Te”, egy személy, Egyvalaki. (BKH 286)*